

РЕШЕНИЕ

№ 545

гр. София, 03.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Бетина Б. Бошнакова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20221100507944 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 3904 от 27.04.2022 г. по гр. д. № 54610/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 72 състав първоинстанционният съд е признал за незаконно и отменил, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, уволнението на Д. Й. С., ЕГН *****, извършено със заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД- проф.*****, на основание чл. 328, ал. 2 КТ; възстановил е, на основание чл.344, ал. 1, т. 2 КТ, Д. Й. С., ЕГН *****, на длъжността „Началник клиника“ в Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД; осъдил е УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. *****, да заплати на Д. Й. С., ЕГН *****, на основание чл.344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 КТ обезщетение за периода от 27.08.2021 г. до 27.02.2022 г. в размер на 13557 лв., ведно със законната лихва върху сумата от 20.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл. 78, ал.1 ГПК сумата от 2000 лв. разноски по делото.

Срещу решението е постъпила жалба от ответника УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, в която посочва, че първоинстанционното решение е неправилно и необосновано, постановено при неправилно приложение на материалния закон. Изразява становище, че неправилно съдът е приел, че в случая не е установено, че за новоназначения изпълнителен директор, с когото е установено, е сключен договор за възлагане на

управлението е възникнало задължение да постигне на свой риск заложените в предходен момент цели. Последното е в пряка връзка с предвиденото законово право да прецени доколко служителите от ръководството на предприятието са подходящи за изпълнение на управленската му програма и на заложените в нея цели. Именно упражнявайки това свое право изпълнителния директор проф.***** е предприел действия по сформирване на свой екип, като е запазил част от предишния екип, а друга е освободил. Формираният от съда извод, че в производството не е доказано поставяне на конкретна бизнес задача със сключения договор за възлагане на управлението намира за неправилен и несъответен на установените факти чрез събраните доказателства. Наличието на бизнес –план е законово заложен елемент при управлението на публичните предприятия, каквото се явява и ответното лечебно заведение като неговото оповестяване в съдебния процес намира, че не е необходимо. Така, в предходния сключен договор за възлагане на управлението с проф. Б. от 19.04.2021 г. е предвидено задължение за СД на ответника да разработи и приеме бизнес програма за целия период на действие на договора за управление от 2021 г. до 2023 г. Същевременно, чрез представеното пред първата инстанция допълнително споразумение от 14.07.2021 г. към договора за възлагане на управлението от 19.04.2021 г. се потвърждава, че следващия изпълнителен директор - проф.***** следва да осъществява всички права и задължения произтичащи от договора за управление от 19.04.2021 г. в т.ч. и изпълнението на поставените бизнес цели и задачи. Заявява, че наличието на бизнес програма/задача се явява факт, за който съществува установена от закона презумпция, т.е. принадлежи към категорията факти, които не подлежат на доказване /арг. Чл.154, ал.2 ГПК/.

Отправя искане за отмяна на постановеното решение и отхвърляне на предявените искове. Претендира разноски в производството.

В срок ищецът Д. Й. С. изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли за потвърждаване на решението, като правилно и претендира разноски за въззивната инстанция.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени искове с правно основание чл.344, ал. 1, т. 1 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за отмяна на уволнението извършено със заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД - проф.*****, на основание чл. 328, ал. 2 КТ- поради сключване на договор за управление, за възстановяване на ищеца на заеманата преди уволнението длъжност „Началник клиника“ в Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД и по чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ вр. чл.225, ал.1 КТ за заплащане на сумата

общо 13557.00 лв. - обезщетение за периода на незаконно уволнение от 27.08.2021 г. до 27.02.2022 г., ведно със законната лихва върху сумата от 20.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба ищецът е изложил твърдения, че е работил при ответника по срочен трудов договор № 75/25.02.2021 г. на длъжността „началник клиника“ в Клиника по хирургия. На 26.08.2021 г. представляващият ответното дружество извикал ищеца и му заявил, че считано от следващия ден ще прекрати трудовия му договор на основание чл. 328, ал.2 КТ. На място присъствали още няколко служители на ответника, един от които прочел на глас заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г., оформена като връчена при отказ, тъй като ищецът поискал преди да я подпише, да се консултира с адвокат, но му било отказано. Ищецът счита, че издадената на основание чл. 328, ал.2 КТ, поради сключване на договор за управление на предприятието съгласно споразумение от 14.07.2021 г. към протокол № РД-16- 495/14.07.2021 г. на министъра на здравеопазването, заповед е незаконосъобразна, тъй като липсва договор за управление с необходимото съдържание и уволнението е извършено от лице без правомощия за това, тъй като е било временно изпълняващо длъжността „изпълнителен член на СД“ до провеждането на конкурс. В тази насока се твърди, че в обема на правомощията на временно изпълняващия длъжността „управител“ не влиза възможността да сформира свой екип и да упражнява правото по чл. 328, ал.2 КТ, тъй като отговаря само за текущата организация на работата, без да е обвързан с изпълнение на бизнес програмата. Ето защо ищецът моли съда да признае извършеното уволнение за незаконосъобразно и да го отмени, да го възстанови на заеманата до уволнението длъжност и да му присъди обезщетение за оставането му без работа, съответно за получаването на по-ниско възнаграждение от това при ответника, в размер общо на 13557 лв. /от 27.08.2021 г. до 27.02.2022 г., на база БТВ от 4050 лв./, ведно със законната лихва от подаването на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В срок ответникът е депозирал писмен отговор, в който оспорва исковете като неоснователни. Излага съображения, че уволнението е законосъобразно извършено, тъй като е сключен нов договор за възлагане управлението на болницата - с допълнително споразумение от 14.07.2021 г. към договор от 19.04.2021 г. управлението е възложено на И.П., който срещу възнаграждение се задължил да постигне заложените в договора стопански резултати. Излага доводи във връзка с характера на сключения договор за управление и заложения за постигане бизнес план /който може да е нов или стар, към който препраща/ и правомощията във връзка с него на новия управител да сформира екип. Сочи, че длъжността на ищеца е била ръководна и уволнението е в рамките на 9-месечния срок. Оспорва дължимостта и размера на обезщетението. Моли за отхвърляне на исковете и присъждане на разноските.

Страните не спорят и се установява от събраните пред първата инстанция

доказателства, че между ищеца и ответника е съществувало срочно трудово правоотношение /за три години/, по силата на което ищецът заемал длъжността „Началник клиника“ на Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД с месечно БТВ в размер на 4050 лв.

Със заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД - проф.***** трудовото правоотношение с ищеца е прекратено на основание чл. 328, ал. 2 КТ във връзка със сключен договор за управление на предприятието съгласно допълнителното споразумение от 14.07.2021 г., считано от 27.08.2021 г. Заповедта е връчена същия ден на ищеца при отказ, удостоверен надлежно с подписа на трима свидетели.

Установява се от представените пред първата инстанция договор № РД-16-294/19.4.2021 г., протокол на министъра на здравеопазването № РД-16-495/14.07.2021 г. и допълнително споразумение към него от 14.07.2021 г., че на 19.04.2021 г. е сключен договор за възлагане на управлението между „УМБАЛСМ Н.И. П.“ ЕАД и изпълнителния директор -А.Г. Б., Ж.С.С. и В.Д.Д.. С решението от 14.07.2021 г. на едноличния собственик на капитала /държавата, чиито права се упражняват в случая от министъра на здравеопазването/ на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗПП е освободен един от членовете на съвета на директорите на болницата - А.Г. Б. и на негово място е определен за член на СД и изпълнителен директор на ответното дружество -И.Г.П. за срок до провеждане на конкурс. На основание това решение на едноличния собственик на капитала между „УМБАЛСМ Н. И. П.“ ЕАД и И.Г.П. е сключено допълнително споразумение към договора за възлагане на управление от 19.04.2021 г.

С посоченото принципалът възлага, а новоизбраният член на СД приема да управлява лечебното заведение, като приема и всички права и задължения по договора за възлагане на управление от 19.04.2021 г., което допълнително споразумение влиза в сила на 14.07.2021 г.

Страните не спорят и се установява от приложената длъжностна характеристика, че заеманата от ищеца длъжност „началник клиника“ на Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД е с ръководен характер по см. на на §1, т.3 от ДР на КТ, тъй като според възложените му функции е осъществявал непосредствено ръководство на клиниката и е отговарял за дейността ѝ. Установява се, че длъжността на ищеца не е имала само изпълнителски характер, тъй като му е било възложено ръководството на трудовия процес в клиниката и той е имал и организационни и контролни функции и е направлявал дейността на подчинените му служители.

От извършената пред първата инстанция констатация от трудова книжка на ищеца се установява, че след прекратяване на трудовото правоотношение с ответното дружество на 27.08.21 г., ищецът не е постъпвал на работа при друг работодател до 20.09.2021 г. На последната посочена дата започнал работа по трудов договор при

МБАЛ Б. ЕООД до 31.01.2022 г., когато трудовият му договор бил прекратен. След това липсва отбелязване за следващо трудово правоотношение.

Според констатациите на приетата пред първата инстанция съдебно-счетоводна експертиза, която съдът кредитира по реда на чл.202 ГПК, последното БТВ на ищеца възлиза на сумата 4050.00 лв. На база този размер и след приспадане на полученото в МБАЛ Б. възнаграждение, обезщетението възлиза на сумата 13557.00 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно, допустимо и неправилно.

Във връзка с доводите за неправилност на постановеното решение, съдът намира следното:

С разпоредбата на чл.328, ал.2 КТ е предвидено, че служителите от ръководството на предприятието могат да бъдат уволнени с предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 КТ и поради сключването на договор за управление на предприятието. Уволнението може да бъде извършено след започване на изпълнението по договора за управление, но не по-късно от 9 месеца.

Настоящият състав намира, че в производството е доказано наличие на всички така посочени предпоставки.

Право да приложи специфичното по цел уволнително основание на чл. 328, ал. 2 КТ има управителят, с когото е сключен договор за възлагане на управлението и е достатъчно да се установи, че има сключен договор, с който се предава управлението на предприятието на управител, който се задължава срещу възнаграждение да постигне на свой риск в уговорен срок определен стопански резултат. Целта на чл. 328, ал. 2 КТ е да се даде възможност на новия ръководител, при необходимост, да се освободи от стария ръководен персонал и да подбере онзи екип кадри, най-подходящ за осъществяване на набелязаните с договора за управление бизнес намерения и успешно управление на стопанската дейност на предприятието. Под „предприятие“ в случая се разбира организация, която развива стопанска дейност, като това тълкуване е възприето и в доктрината, и в съдебната практика, още от въвеждане на основанието за уволнение с измененията и допълненията в кодекса с ДВ бр. 100/1992 г. (вкл. и в цитираните от ответника в писмените бележки решения на ВКС по гр.д. № 726/2011 г. на IV г.о. и по гр.д. № 987/1998 г. на III г.о.). В този смисъл разпоредбата е неприложима за органи на изпълнителната власт, за организации с държавни функции, с нестопанска цел, за централна или местна администрация, за учреждения за социално-културни дейности, за учебни заведения.

В случая, чрез събраните в производството доказателства се установява, че УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД може да се определи като предприятие, за което е приложима хипотезата на чл. 328, ал. 2 КТ. Тълкуването на чл.328, ал.2 КТ, дадено от първата инстанция не противоречи на вложения от законодателя смисъл.

Както е посочено в разпоредбата на §1, т. 3 от ДР на КТ "ръководство на предприятието", е ръководителят на предприятието, неговите заместници и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес, включително и в поделение на предприятието, както и колективните изборни органи за управление (стопански съвет, управителен съвет, изпълнително бюро, оперативно бюро и други подобни). По въпроса за понятието "ръководна длъжност" в хипотезата на чл.328, ал. 2 КТ и какви задължения са включени в трудовата характеристика на лицата, осъществяващи ръководни длъжности, е изразено становище в решение № 442 от 8.06.10 г. по гр. дело № 1621/09 г. на III г. о. на ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК, което се възприема от настоящия състав. В същото е прието, че в ръководството на предприятието по смисъла на § 1 т. 3 ДР на КТ се включват освен ръководителят и неговите заместници, също и други лица, на които е възложено ръководство на трудовия процес. Характерът на длъжността като ръководна се определя от длъжностната характеристика.

Настоящият състав намира, че в длъжностната характеристика на заеманата от ищеца длъжност като негови задължения са възложени ръководство, организация, контрол и отговорност за трудовия процес на лечебното заведение „УМБАЛСМ Н. И. П.“ ЕАД. Ответникът е държавно лечебно заведение, по правноорганизационната си форма- еднолично акционерно дружество с държавно имущество, към което са приложими изискванията на Закона за лечебните заведения. В производството се установява от приложената длъжностна характеристика, че заеманата от ищеца длъжност „началник клиника“ на Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД е с ръководен характер по см. на на §1, т.3 от ДР на КТ, тъй като според възложените му функции е осъществявал непосредствено ръководство на клиниката и е отговарял за дейността ѝ

Противно на изложените от първата инстанция правни изводи, настоящият състав намира че от представения по делото договор за възлагане на управлението – допълнително споразумение от 14.07.2021 г. към договора за възлагане на управление от 19.04.2021 г. се установява, че същият съдържа бизнес задачи и бизнес програма като препраща към последната досежно конкретика относно тяхното постигане. Както е посочено в чл.9, ал.1, т.2 от договора за управление на изпълнителния директор е възложено да организира и контролира изпълнението на бизнес програмата на лечебното заведение и ежегодното ѝ актуализиране, както и достигането на конкретните икономически показатели заложили в нея. Както е посочено в

допълнителното споразумение от 14.07.2021 г. същото е неразделна част от договора за възлагане на управлението от 19.04.2021 г. Съответно в чл.5 от договора за управление е предвидено задължение за СД на ответното предприятие да разработи и приеме бизнес програма за целия срок на договора – 2021-2023 г. Поради това, съдът намира за основателни доводите на въззивника, че при постановяване на решението СРС е формирал неправилни фактически констатации, въз основа на които е формирал неправилни изводи.

Настоящият състав възприема становището застъпено в постановените по реда на чл. 290 ГПК решение № 76/27.03.2012 г. по гр. д. № 937/2011 г., на ВКС, III г.о и решение № 481/13.12.2011 г. по гр. д. № 168/2011 г., на ВКС, III г.о., в които се приема, че при сключване на нов по време договор за управление, независимо дали той е с ново лице или такова, което е имало предходен договор за управление, дали бизнес програмата следва да е нова, сходна или идентична като съдържание е без значение. Както е посочено в тях, съществено е всеки договор за управление да съдържа бизнес задача с конкретни икономически показатели, които управляващият предприятието трябва да постигне, а именно производителност, рентабилност, обем на оборота, печалби, поддържане на определен брой работни места, финансови задължения и инвестиции, а въз основа на бизнес задачата, управляващият е длъжен да разработи бизнес програма, която да предложи и следва да изпълни по време на действие на договора. Макар постигането на така описаните цели да не е посочено изрично в разпоредбата на чл. 328, ал. 2 КТ, същите произтичат от характеристиките на договора за възлагане на управление на предприятието и свързаните с него конкретни нови стопански цели, които несъмнено налагат изпълнението им да бъде осъществено с нов ръководен екип, а не със стария такъв предвид същността на посоченото уволнително основание. Различен смисъл от посочения не е вложен и с изразеното становище по Решение № 4/07.04.2022 г. по гр.д.№ 2285/2021 г. на ВКС постановено по реда на чл.290 ГПК, което се възприема от настоящия състав. Както е посочено в него, достатъчно е да е сключен нов договор, с който собственикът на предприятието или негов представител срещу уговорено възнаграждение е възложил управлението на предприятието на оправомощено от закона лице (управител, изпълнителен директор на дружеството и т.нат.) срещу възнаграждение и лицето да е започнало изпълнението по договора. Изводът произтича от правната характеристика на договора за управление. Той е каузален, а неговото основание/кауза/цел, към която е насочен, е лицето, на което срещу възнаграждение е възложено управлението, на свой риск и полагайки грижата по чл. 281 ЗЗД да постигне оптимален стопански резултат.

С оглед това и макар в производството да не е представена бизнес програмата на лечебното заведение – ответник, съдът намира че неправилно СРС е приел, че в сключения договор за управление не е предвидено задължение на изпълнителния член на СД да постигне конкретни икономически показатели съобразно нея.

Доводът на въззивника, че постановеното решение се явява неправилно поради противоречие с материалния закон е основателен. При определяне дали е налице сключване на договор за управление на предприятието с изпълнителния директор - проф.***** с оглед приложение на посоченото основание за прекратяване на трудовото правоотношение, съдът неправилно е приложил разпоредбата на чл.328, ал.2 КТ.

Неправилността на този решаващ извод на първоинстанционния съд е довела до неправилност и на крайните му изводи за основателност и за уважаване на предявените по делото искове с правни основания чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т.3 от КТ.

В заключение, осъществена е хипотезата на чл. 328, ал. 2 КТ и първоинстанционното решение е неправилно. То следва да бъде отменено, като спорът се разреши от настоящия състав. Заповедта, с която е прекратено трудовото правоотношение с ищеца е законна, поради което предявеният иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ следва да бъде отхвърлен. С оглед този извод неоснователен се явява и искът за възстановяване на служителя на заеманата преди уволнението длъжност „Началник клиника“ в Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, на основание чл.344, ал. 1, т. 2 КТ, както и искът по чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ за заплащане на обезщетение за оставане без работа поради незаконното уволнение.

По разностите:

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.3 ГПК вр. чл.38, ал.2 ЗА в полза на процесуалния представител на ответника – адв. К. П. от ПАК следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 650.00 лв. за процесуално представителство за производството пред първата инстанция.

На основание чл.78, ал.3 ГПК в полза на ответника следва да бъде присъдена и сумата 321.14 лв. за заплатена държавна такса за производството пред въззивната инстанция.

С оглед на гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 3904 от 27.04.2022 г. по гр. д. № 54610/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 72 състав, с което първоинстанционният съд е признал за незаконно и отменил, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, уволнението на Д. Й. С., ЕГН *****, извършено със заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД- проф.*****, на основание чл. 328, ал. 2 КТ; възстановил е, на основание чл.344, ал. 1, т. 2 КТ, Д. Й. С., ЕГН *****, на длъжността „Началник клиника“ в Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“

ЕАД; осъдил е УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. *****, да заплати на Д. Й. С., ЕГН *****, на основание чл.344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 КТ обезщетение за оставане без работа поради незаконното уволнение за периода от 27.08.2021 г. до 27.02.2022 г. в размер на 13557 лв., ведно със законната лихва върху сумата от 20.09.2021 г. до окончателното й изплащане, както и в частта, с която УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД е осъден да заплати на Д. Й. С., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал.1 ГПК, на сумата от 2000.00 лв.- разноси по делото за първата инстанция и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователни предявените от Д. Й. С., ЕГН ***** срещу УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, ЕИК ***** искове, както следва: по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за признаване за незаконно и за отмяна, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, уволнението на Д. Й. С., ЕГН *****, извършено със заповед № РД-26-1959/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД-проф.*****, на основание чл. 328, ал. 2 КТ, поради сключване на договор за управление на дружеството - работодател; по чл.344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на Д. Й. С., ЕГН *****, на длъжността „Началник клиника“ в Клиника по хирургия при УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД; по чл.344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 КТ за осъждане на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. *****, да заплати на Д. Й. С., ЕГН *****, обезщетение за оставане без работа поради незаконното уволнение за периода от 27.08.2021 г. до 27.02.2022 г. в размер на 13557 лв., ведно със законната лихва върху сумата от 20.09.2021 г. до окончателното й изплащане.

ОСЪЖДА Д. Й. С., ЕГН ***** да заплати на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ ЕАД, ЕИК *****, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата 321.14 лв.- разноси за производството пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА Д. Й. С., ЕГН ***** да заплати на адвокат К. Д. П. от ПАК, на основание чл.78, ал.3 ГПК вр. чл.38, ал.2 ЗА сумата от 650.00 лв. – разноси за процесуално представителство за производството пред първата инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл. 280, ал.1 ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____